KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.2.2024 r.
COM(2024) 85 final

2024/0046 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy między Unią Europejską, z jednej strony, a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, z drugiej strony, ustanawiającej procedury bezpieczeństwa dotyczące startu satelitów Galileo z terytorium USA

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W związku z jednostronnym wycofaniem rosyjskiego personelu z Gujańskiego Centrum Kosmicznego i odwołaniem dwóch startów rakiet Sojuz w kwietniu i wrześniu 2022 r., a także w wyniku zapowiedzianego opóźnienia dotyczącego startu rakiety Ariane-6 Unia musiała znaleźć alternatywy umożliwiające pilne wznowienie startów satelitów Galileo, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie systemu Galileo będącego częścią unijnego programu kosmicznego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 („rozporządzenie w sprawie unijnego programu kosmicznego").

Po przeprowadzeniu technicznych studiów wykonalności dotyczących innych dostępnych rakiet nośnych, Komisja stwierdziła, że jedyne rakiety nośne kompatybilne z satelitami Galileo dostarczane są przez producentów w Stanach Zjednoczonych.

W styczniu 2023 r. Komisja wraz z ekspertami ds. bezpieczeństwa wyznaczonymi przez kilka państw członkowskich przeprowadziła wizytę na kosmodromach w Stanach Zjednoczonych. Wizyta potwierdziła możliwość przeprowadzenia startu satelitów z tych miejsc w Stanach Zjednoczonych przy zachowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa w odniesieniu do materiałów wrażliwych pod względem bezpieczeństwa i dokumentacji satelitów Galileo, w tym w zakresie informacji niejawnych Unii Europejskiej (zwanych dalej „informacjami niejawnymi UE").

Ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa informacji zawartych w satelitach Galileo konieczne jest zawarcie prawnie wiążącej umowy ze Stanami Zjednoczonymi w celu ochrony integralności tych satelitów na terytorium tego państwa oraz poufności informacji niejawnych UE zawartych w tych satelitach lub związanych z ich startem, których to informacji nie można ujawnić Stanom Zjednoczonym.

Wszelka wymiana lub dostarczanie informacji niejawnych między UE a Stanami Zjednoczonymi do celów wynoszenia satelitów Galileo muszą być zgodne z wymogami określonymi w Umowie między UE a rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie bezpieczeństwa informacji niejawnych i w towarzyszących jej uzgodnieniach dotyczących bezpieczeństwa.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Inicjatywa jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2021/696 ustanawiającym Unijny program kosmiczny[1], które stanowi, że Komisja ponosi ogólną odpowiedzialność za realizację unijnego programu kosmicznego, w tym w dziedzinie bezpieczeństwa, bez uszczerbku dla prerogatyw państw członkowskich w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego.

Inicjatywa jest zgodna z Umową w sprawie promowania, użytkowania i świadczenia usług systemów nawigacji satelitarnej Galileo i GPS oraz powiązanych z nimi aplikacji między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Stanami

[1] Dz.U. L 170 z 12.5.2021.

Zjednoczonymi Ameryki, z drugiej strony[2], podpisaną w Dromoland Castle, Co. Clare, dnia 26 czerwca 2004 r., która weszła w życie w 2011 r.

Inicjatywa jest również zgodna z Umową między Unią Europejską a rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie bezpieczeństwa informacji niejawnych[3], sporządzoną w Waszyngtonie dnia 30 kwietnia 2007 r., w szczególności jej art. 19, oraz z powiązanymi z nią uzgodnieniami dotyczącymi bezpieczeństwa w zakresie ochrony informacji niejawnych wymienianych między UE a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, uzgodnionymi 18 lipca 2007 r., a także uzupełnia te akty.

- **Spójność z innymi politykami UE**

Niniejsza umowa o bezpieczeństwie jest niezbędna, aby umożliwić starty satelitów, które uzupełnią konstelację nawigacji satelitarnej Galileo, niezbędną do realizacji zadania polegającego na zapewnieniu długoterminowych, najnowocześniejszych i bezpiecznych usług pozycjonowania, nawigacji i pomiaru czasu zgodnie z wymogami art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie Unijnego programu kosmicznego.

Galileo wspiera kluczowe sektory gospodarki, w szczególności telekomunikację, energię i transport oraz ochronę ich infrastruktury krytycznej.

Usługi nawigacji satelitarnej oferowane przez komponent Galileo w ramach Unijnego programu kosmicznego wspierają realizację szeregu priorytetów UE, takich jak Zielony Ład, Europa na miarę ery cyfrowej, Gospodarka służąca ludziom i Silniejsza pozycja Europy na świecie.

Usługi nawigacji satelitarnej Galileo przyczyniają się również do zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa oraz zrównoważonego rozwoju na świecie.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Art. 218 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że Rada, na wniosek Komisji, przyjmuje decyzję upoważniającą do zawarcia umowy.

Zgodnie z art. 189 ust. 2 TFUE Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ustanawiają środki niezbędne do osiągnięcia celów europejskiej polityki kosmicznej, takie jak rozporządzenie w sprawie unijnego programu kosmicznego. Podpisanie z USA umowy o bezpieczeństwie jest warunkiem wstępnym startu satelitów Galileo z terytorium USA, a zatem jest niezbędne do wdrożenia rozporządzenia w sprawie unijnego programu kosmicznego.

- **Proporcjonalność**

Zgodnie z art. 218 TFUE zawarcie umowy międzynarodowej jest niezbędne do ustanowienia praw i obowiązków między Stronami: UE oraz USA jako państwa trzeciego. Ustanowienie wiążących praw i obowiązków stron jest niezbędne do zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa aktywów Galileo przywożonych na terytorium USA na potrzeby startu satelitów. Formę umowy międzynarodowej wybrano w celu ustanowienia praw i obowiązków, które będą wiążące na mocy prawa międzynarodowego.

[2] Dz.U. L 348 z 31.12.2011.
[3] Dz.U. L 115 z 3.5.2007.

3. WYNIKI OCEN *EX POST,* KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**
- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

O zakończeniu negocjacji i o planowanym zaleceniu Komisji dotyczącym decyzji Rady upoważniającej do podpisania umowy poinformowano Komitet ds. Unijnego programu kosmicznego w składzie ds. bezpieczeństwa, Radę Akredytacji w zakresie Bezpieczeństwa oraz Komitet ds. Bezpieczeństwa w ramach Rady.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Komisja zgromadziła niezbędne informacje i wiedzę fachową podczas dyskusji z Komitetem ds. Unijnego programu kosmicznego w składzie ds. bezpieczeństwa, Radą Akredytacji w zakresie Bezpieczeństwa oraz z Komitetem ds. Bezpieczeństwa w ramach Rady.

- **Prawa podstawowe**

Umowa między Unią a USA w pełni uwzględnia podstawowe interesy Unii lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich, znaczenie kwestii zapewnienia poszanowania demokracji, praworządności, a także poszanowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Z budżetowego punktu widzenia zawarcie z USA umowy określającej procedury bezpieczeństwa dotyczące startu satelitów Galileo z terytorium Stanów Zjednoczonych nie wymaga wykorzystania zasobów ani zapewnienia zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel. Nie ma zatem wpływu na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Umowa będzie wdrażana i monitorowana przez Komisję Europejską oraz szereg organizacji europejskich i amerykańskich określonych w Umowie, takich jak Europejska Agencja Kosmiczna, Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, Straż Celna i Graniczna USA, Federalna Administracja Lotnictwa Cywilnego USA. W związku z wykonaniem i monitorowaniem Umowy przedmiotem wymiany informacji będą imiona i nazwiska/nazwy punktów kontaktowych tych organizacji.

2024/0046 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy między Unią Europejską, z jednej strony, a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, z drugiej strony, ustanawiającej procedury bezpieczeństwa dotyczące startu satelitów Galileo z terytorium USA

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 189 ust. 2 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego[4],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Odwołanie dwóch startów rakiet Sojuz z Gujańskiego Centrum Kosmicznego w kwietniu i we wrześniu 2022 r., a także zapowiedziane opóźnienie dotyczące rakiety Ariane-6 zmusza Unię do znalezienia alternatywnych rozwiązań na potrzeby pilnego wznowienia startów satelitów Galileo. Ma to zasadnicze znaczenie dla zapewnienia właściwego funkcjonowania systemu Galileo, który jest częścią Unijnego programu kosmicznego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696.

(2) W dniu 28 czerwca 2023 r. Komisja przedłożyła Radzie zalecenie dotyczące decyzji Rady upoważniającej Komisję do rozpoczęcia rokowań ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki („USA”) w celu ustanowienia procedur bezpieczeństwa dotyczących startu satelitów Galileo z terytorium Stanów Zjednoczonych (dok. 11233/23). W ramach tego zalecenia Komisja przedłożyła również Radzie projekt wytycznych negocjacyjnych (dok. 11233/23 ADD 1).

(3) W dniu 5 lipca 2023 r. Komisja przedstawiła Komitetowi ds. Bezpieczeństwa w ramach Rady (CSC) zalecenie dotyczące decyzji Rady, w tym wytyczne negocjacyjne.

(4) W dniu 23 listopada 2023 r. Rada wydała upoważnienie do rozpoczęcia rokowań w imieniu Unii w celu zawarcia umowy o bezpieczeństwie między Unią a USA określającej procedury bezpieczeństwa w odniesieniu do wynoszenia na orbitę satelitów Galileo z terytorium USA.

(5) USA od dawna współpracują z Unią Europejską w zakresie nawigacji satelitarnej. Umowa UE-USA w sprawie promowania, użytkowania i świadczenia usług systemów nawigacji satelitarnej Galileo i GPS oraz powiązanych z nimi aplikacji obowiązuje od 2011 r.

(6) UE i USA wdrożyły umowę o bezpieczeństwie informacji, która będzie miała zastosowanie do informacji niejawnych UE udostępnianych Stanom Zjednoczonym.

[4] Zgoda z dnia ... (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

(7) Celem Umowy jest ustanowienie procedur bezpieczeństwa dotyczących startu satelitów Galileo z terytorium USA.

(8) Zgodnie z decyzją Rady (UE).../...[5] Umowa o bezpieczeństwie między Unią Europejską, z jednej strony, a Stanami Zjednoczonymi, z drugiej strony, ustanawiająca procedury bezpieczeństwa dotyczące startu satelitów Galileo z terytorium USA, została podpisana w imieniu Unii w dniu ...[6], z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.

(9) Umowę należy zatwierdzić w imieniu Unii Europejskiej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii Europejskiej Umowę o bezpieczeństwie między Unią Europejską, z jednej strony, a Stanami Zjednoczonymi, z drugiej strony, ustanawiającą procedury bezpieczeństwa dotyczące startu satelitów Galileo z terytorium USA („Umowa").

Tekst Umowy dołącza się do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Komisja przystępuje, w imieniu Unii Europejskiej, do powiadomienia, o którym mowa w art. 12 ust. 1 Umowy, w celu wyrażenia zgody Unii Europejskiej na związanie się postanowieniami Umowy.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

---

5 OP: Proszę wpisać w tekście numer decyzji zawarty w dokumencie ST 7773/23 oraz wstawić w przypisie jej numer i datę oraz odniesienie do Dz.U.:
Decyzja Rady (UE).../... z dnia... w sprawie podpisania, w imieniu Unii, Umowy między Unią Europejską, z jednej strony, a Królestwem Norwegii, z drugiej strony, określającej warunki szczegółowych zasad dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo (Dz.U. L ... z ..., s. ...).

6 OP: Proszę wstawić w tekście datę podpisania umowy.